

Ladislav Fuks

Spalovač mrtvol

Literární druh:

Epika

Literární žánr:

Novela

Literární forma:

Próza

Časoprostor:

Praha; období okupace

Kompozice:

Chronologická

Téma:

Změna obyčejného člověka pod vlivem fašistické ideologie

Charakteristika hlavní postavy:**Roman / Karel Kopfrkingl**

Klidný; mírný; abstinents; nekuřák; vzorný zaměstnanec a otec; pod nacionalistickou ideologií se z něj stává psychopat, vrah a udavač

Postavy:

Lakmé / Marie Kopfrkinglová

Zina Kopfrkinglová

Milivoj Kopfrkingl

Wiliam Reinke

Doktor Bettelheim

Jazyk a styl:

Spisovný; Er-Forma; časté eufemismy (zlehčování, zjemňování, přikrášlující); monology; popisné části, dialogy; opakující se motivy; metafory; symboliky

Zkrácený Děj:

- Pan Kopfrkingl pracuje v krematoriu → svojí práci fanaticky miluje
- Má velice rád svou rodinu, které se věnuje (chodí do panoptika...)
- Pana Kopfrkingla navštíví jeho přítel Willi (nacista) → přesvědčuje pana Kopfrkingla o nacistické ideologii
- Nejdříve tomu nevěří
- Po zabrání Sudet ho Willi zaregistruje jako člena NSDAP

- Aby se stal členem tak se vydává k židovské synagoze (převlečen za žebráka) → vidí tam své známé
- Z pana Kopfrkingla se stává udavač, vrah a zrádce → Oběsí svou ženu (ospravedlňuje to tím, že pomáhá budoucnosti)
- Je povýšen na ředitele krematoria
- Miliho umlátí v krematoriu → spálí ho v rakvi s německým důstojníkem
- Když se snaží zabít Zinu, tak se mu zjeví Buddha (aby ho odvedl do Tibetu, aby byl vládce)
- Po válce je odvezen do psychiatrické léčebny

Děj:

Karel Kopfrkingl pracuje v pražském krematoriu. Svou práci miluje (úplný fanatik). Rozumí si s lidmi, zpočátku je velice ochotný a laskavý. Po práci se věnuje své rodině, kterou má velice rád – navštěvují panoptikum, chodí na procházky, zmrzlinu, Lakmé pořídil obrázky, Zině koupil šaty, s Milim šel na box).

Jeho známým je doktor Bettelheim, který je původem Žid (má ordinaci nad nimi, pan Kopfrkingl k němu pravidelně chodí na kontroly, protože má strach, aby se nenakazil nějakou nemocí, neboť pracuje s mrtvolami a navštěvuje nevěstince).

Pana Kopfrkingla navštěvuje jeho kamarád Willi, který je příslušníkem NSDAP. Willi je pevným zastáncem nacistické ideologie a snaží se o tom přesvědčit i pana Kopfrkingla. Tvrdí, že říšský pán myslí všechno dobře a špatní jsou Židé.

Karel zpočátku tomu nevěří, ale po zabrání Sudet ho Willi zaregistruje jako člena NSDAP a zmanipuluje ho natolik, že si Karel začíná uvědomovat svůj německý původ, a že jeho manželka je židovka. Pro své členství ve straně musí něco dokázat, proto se pod nátlakem Williho vydává k židovské synagoze převlečený za žebráka. Zde vidí jeho známé, pana doktora Bettelheima, Strausse a Rubensteina.

Z pana Kopfrkingla se stane udavač, stoupenec fašistické ideologie, vrah a zrádce. Vše si ospravedlňuje tím, že to dělá pro lidstvo a svým způsobem jim pomáhá.

Pan Kopfrkingl je natolik zfanatizovaný, že svou vlastní ženu oběsí, když jsou sami doma a svede to na sebevraždu. Díky svým „výkonům“ pro říši je Kopfrkingl povýšen na ředitele krematoria. Jelikož teď zastává vysokou říšskou funkci, tak se musí zbavit svých dětí, které nejsou čisté árijské rasy.

Miliho umlátí v krematoriu železnou tyčí a spálí ho v rakvi spolu s mrtvým německým důstojníkem. Celou dobu si myslí, že smrt je jediná a správná cesta, jak je očistit.

Zinu se mu zabít nepodaří, protože v té době už se z něho stává blázen, myslí si, že spasí svět, a že je Buddha (ovlivněn knihou o Tibetu, kterou byl doslova fascinován).

Po válce je odvezen do psychiatrické léčebny v Německu.

Ladislav Fuks (1923 – 1994)

Český prozaik; autor především psychologické prózy s tématem úzkosti člověka ohrožovaného nesvobodou a násilím (inspirace 2. sv. válkou, holocaustem); Zabýval se židovskou tematikou, ale nebyl žid

Homosexuál; Fuks byl velmi extravagantní člověk, okna měl přelepená tapetami, ze stropu mu visely kostry ptáků s kostmi různého původu a byt měl doplněn o sbírku bizarních předmětů ve stylu kabinetu kuriozit. Místo postele přespával v rakvi.

Období:

Literatura po roce 1968; oficiální autor

Další díla:

Cesta do zaslíbené země

Mí černovlasí bratři

Pan Theodor Mundstock

Další autoři:

Ota Pavel – Smrt krásných srnců; Jak jsem potkal ryby

Vladimír Páral – Milenci a vrazi; Země žen

Arnošt Lustig – Dita Saxová